

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 18 września 2024 r.

PS.I.431.66.2024.AS

**Pan
Jarosław Kielar
Burmistrz Kluczborka
ul. Katowicka 1
46-200 Kluczbork**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 10, 15 i 16 lipca 2024 r. w Gminie Kluczbork przeprowadzona została kontrola kompleksowa w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ oraz wybranych aktów wykonawczych. Szczegółowe wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 30 sierpnia 2024 r.

Realizację zadań Gminy Kluczbork w kontrolowanym zakresie ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

I. W wyniku kontroli pozytywnie oceniono realizację zadań w przedmiocie:

1. Utworzenia i funkcjonowania gminnego zespołu interdyscyplinarnego w zakresie:
  - 1) określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w drodze uchwały z dnia 28 czerwca 2023 r. nr LX/864/23 przez Radę Miejską w Kluczborku, tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 2) powołania przez Burmistrza Kluczborka zarządzeniem z dnia 7 września 2023 r. nr BR.120.48.2023 członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie

---

¹ (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.) w dalszej części wystąpienia pokontrolnego nazwana: ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

- Kluczbork², tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 3) zawarcia przez Burmistrza Kluczborka porozumień z instytucjami, których przedstawiciele zostali powołani do Zespołu Interdyscyplinarnego, tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 4) złożenia przez wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osoby powoływane do grup diagnostyczno-pomocowych oświadczeń dotyczących zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 2 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej o treści zgodnej z treścią zawartą w art. 9c ust. 3 tej ustawy;
  - 5) wydania wszystkim członkom Zespołu Interdyscyplinarnego pisemnych upoważnień dopuszczających do przetwarzania danych osobowych, osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz przyjęciu pisemnych zobowiązań od tych osób do zachowania ich tajemnicy, tj. realizacji zadania określonego w art. 9c ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 6) zwołania i zorganizowania pierwszego posiedzenia nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego przez Burmistrza Kluczborka, tj. zadania określonego w art. 9a ust. 7a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - 7) przestrzegania terminu organizacji posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, który wynika z 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową między innymi w zakresie:
- 1) powoływania w każdym przypadku po wpłynięciu do Zespołu Interdyscyplinarnego formularza „Niebieska Karta – A” grupy diagnostyczno-pomocowej do pracy z rodziną objętą procedurą „Niebieskie Karty” w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej w tej rodzinie, w skład której każdorazowo wchodził pracownik socjalny

---

² Nazwany w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: Zespołem Interdyscyplinarnym.

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji, stosownie do art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 2) udzielania przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczborku³ oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych, w ramach realizowanych obowiązków służbowych i zawodowych, osobom potrzebującym poradnictwa w zależności od występujących potrzeb, bądź pośredniczenia w nawiązaniu kontaktu z instytucjami udzielającymi określonej formy pomocy;
  - 3) informowania osób i rodzin, w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” o możliwości bezpłatnego skorzystania z porady prawnej, pomocy psychologicznej i pomocy materialnej;
  - 4) podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych, w tym służącym wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.
3. Zapewnienia – w przypadku konieczności – osobom dotkniętym przemocą domową bezpiecznego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Opolu lub w Kędzierzynie-Koźlu. W przypadku braku miejsc w ww. ośrodkach, kierowania do Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku oraz do Domu Matki i Dziecka w Opolu prowadzonego przez Diecezjalną Fundację Ochrony Życia.
4. Uczestniczenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz koordynatorów powołanych grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach.

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości:

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. Uchybienia, w zakresie:
  - 1) nie dostosowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, który został przyjęty Uchwałą NR LXVIII/953/24 Rady Miejskiej w Kluczborku z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej

---

³ Nazywany w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: OPS w Kluczborku.

i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030, do standardów wyznaczonych przez Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;

- 2) podpisania przez Zastępcę Dyrektora OPS w Kluczborku i opieczątowania pieczęcią nagłówkową OPS w Kluczborku pisma wytworzonego w ramach realizacji działań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”, które było kierowane do Policji;
- 3) podpisania zawiadomienia kierowanego do osoby stosującej przemoc domową o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność jednoosobowo przez koordynatora grupy diagnostyczno-pomocowej lub zastępcę Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, co jest niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 4) podpisania wniosku o poszerzenie grupy diagnostyczno-pomocowej jednoosobowo przez koordynatora grupy diagnostyczno-pomocowej, co jest niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 5) nie nanoszenia daty wpływu na dokumentach wytworzonych przez pracownika socjalnego (członka grupy diagnostyczno-pomocowej) z realizacji działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które zostały włączone do prowadzonych spraw w poszczególnych rodzinach.

2. Nieprawidłowości, w tym:

- 1) kluczowe: brak;
- 2) znaczące, w zakresie:
  - a) nie dostosowania Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej poprzez zawarcie w nim zapisów, które stanowią naruszenie obowiązujących przepisów prawa;
  - b) nie wezwania na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej osób wskazanych w formularzu „Niebieska Karta – A” jako osoby stosujące przemoc domową, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
  - c) nierzetelnego sporządzania protokołów z posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej, przez co nie przedstawiają one faktycznego przebiegu tych posiedzeń i nie zawierają wyznaczonych zadań dla wszystkich

przedstawicieli powołanych do składu tej grupy, a tym samym protokoły te nie mogą stanowić odpowiedniego materiału dowodowego na podstawie, którego Zespół Interdyscyplinarny, ewentualnie organy ścigania lub sąd, mogłyby podejmować dalsze odpowiednie działania wobec rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”, co stanowi naruszenie § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;

- d) nie podjęcia działań wobec małoletniego dziecka wskazanego w procedurze „Niebieskie Karty” jako świadka przemocy domowej, co jest niezgodne z § 5 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - e) wypełnienia formularza „Niebieska Karta – C” przez pracownika socjalnego bez obecności osoby doznającej przemocy domowej, a jedynie na podstawie zebranych informacji o sytuacji jej rodziny, co stanowi naruszenie § 11 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
  - f) nie powiadomienia osoby doznającej przemocy domowej o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, co stanowi naruszenie § 20 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
  - g) zakończenia procedury „Niebieskie Karty” pomimo tego, że grupa diagnostyczno-pomocowa nie wykonała wszystkich niezbędnych działań, które dałyby podstawę do jej zakończenia;
  - h) nie organizowania posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej, w trakcie działań monitorujących po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, w celu dokonywania analizy i oceny sytuacji osób, wobec których była prowadzona ta procedura, co jest niezgodne z art. 9h ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
  - i) odstępowania od dalszych działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” na podstawie art. 9b ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy domowej, co jest niezgodne z art. 9d ust. 4 tej ustawy;
- 3) zwykle, w zakresie:
- a) nierzetelnego wypełniania formularza „Niebieska Karta – A”, poprzez nie zawarcie w nim ważnych i istotnych informacji dotyczących stosowania przemocy domowej;

- b) nierzetelnego wypełniania formularza „Niebieska Karta – D”, poprzez nie uwzględnienie w nim działań jakie grupa diagnostyczno-pomocowa podjęła w stosunku do osoby, która stosuje przemoc domową oraz nie uwzględnienie w nim zobowiązań jakie ta osoba podjęła.

IV. Przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: Niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa, tj. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę nie stanowią podstawy do negatywnej oceny, niemniej wpływają na realizację zadań gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia odpowiadają:

1. Rada Miejska w Kluczborku w przedmiocie opracowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Zespół Interdyscyplinarny w zakresie niedostosowania Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej poprzez zawarcie w nim zapisów, które stanowią naruszenie obowiązujących przepisów prawa.
3. Zastępca Dyrektora OPS w Kluczborku w zakresie podpisania i opieczątowania pieczęcią nagłówkową OPS w Kluczborku pisma wytworzonego w ramach realizacji działań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”, które było kierowane do Policji.
4. Funkcjonariusz Policji i przedstawiciel GKRPA w zakresie nierzetelnego wypełniania formularza „Niebieska Karta – A”;
5. Członkowie diagnostyczno-pomocowej w zakresie niewłaściwego realizowania zadań i działań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”.

W związku z stwierdzonymi w wyniku kontroli nieprawidłowościami oraz uchybieniami, na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki

Spółecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165)⁴

zalecam:

- 1) dostosowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej do obowiązujących aktów prawnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz standardów określonych w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030;
- 2) dostosowanie Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do obowiązujących przepisów normujących zasady prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”;
- 3) wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy domowej wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, stosownie do art. 9d ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) rzetelne wypełnianie formularza „Niebieska Karta – A”, poprzez zawieranie w nim ważnych i istotnych informacji dotyczących stosowania przemocy domowej;
- 5) właściwe sporządzanie pism, wytworzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, kierowanych do różnych instytucji, poprzez opieczątowanie pieczęcią Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Kluczbork oraz podbijanie pieczęcią i podpisanie przez Przewodniczącego tego Zespołu;
- 6) właściwe sporządzanie zawiadomienia, kierowanego do osoby stosującej przemoc domową, dotyczącego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność, poprzez podpisanie tego zawiadomienia przez wszystkich członków grupy diagnostyczno-pomocowej, stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 7) właściwe sporządzanie wniosków do Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących poszerzenia składu grupy diagnostyczno-pomocowej, poprzez podpisywanie tych wniosków przez wszystkich członków grupy, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;

---

⁴ Nazwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli”.

- 8) nanoszenie daty wpływu na dokumentach wytworzonych przez pracownika socjalnego (członka grupy diagnostyczno-pomocowej), z realizacji działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które są włączane do prowadzonych spraw w poszczególnych rodzinach;
- 9) wzywianie na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej osób wskazanych w formularzu „Niebieska Karta – A” jako osoby stosujące przemoc domową, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 10) rzetelne sporządzanie protokołów z posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej w celu przedstawienia faktycznego przebiegu tych posiedzeń, zawieranie wyznaczonych działań dla wszystkich członków grupy oraz zawieranie wszelkich informacji, które mogą stanowić odpowiedni materiał dowodowy na podstawie, którego Zespół Interdyscyplinarny, ewentualnie organy ścigania lub sąd będą mogły podejmować dalsze odpowiednie działania wobec rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”, stosownie do § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 11) podejmowanie działań wobec dzieci, które wychowywane są w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, stosownie do § 5 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 12) wypełnianie formularza „Niebieska Karta – C” przez pracownika socjalnego – członka grupy diagnostyczno-pomocowej, na posiedzeniu tej grupy w obecności członków tej grupy oraz osoby doznającej przemocy domowej, stosownie do § 11 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”,
- 13) rzetelne wypełnianie formularza „Niebieska Karta – D” przez funkcjonariusza Policji – członka grupy diagnostyczno-pomocowej na posiedzeniu tej grupy, w obecności osoby stosującej przemoc domową poprzez uwzględnienie w nim działań jakie grupa diagnostyczno-pomocowa podjęła w stosunku do osoby, która stosuje przemoc domową oraz uwzględnienie w nim zobowiązań jakie ta osoba podjęła;
- 14) powiadamianie osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” o zakończeniu tej procedury, stosownie do § 20 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;

- 15)kończenie procedury „Niebieskie Karty” przez grupę diagnostyczno-pomocową dopiero po wykonaniu przez członków tej grupy wszystkich niezbędnych działań, które dadzą podstawę do jej zakończenia;
- 16)organizowanie posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej, w trakcie prowadzonych działań monitorujących po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, w celu dokonywania analizy i oceny sytuacji osób, wobec których była prowadzona ta procedura, stosownie do art. 9h ust. 3 ustawy o przeciwdziałania przemocy domowej.

Pouczenie

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych na rzecz ich realizacji lub o przyczynach nie podjęcia tych działań, należy przedłożyć do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia.

Stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6 tej ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy art. 126-133 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵.

Kontrolowanej jednostce zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli przysługuje prawo do zgłoszenia zastrzeżeń do otrzymanych zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

---

⁵ (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).